uniknąć. Zwierzę wskutek kulawizny nie może chodzić, głodnie, traci mleko. Dodaje się zaczyna się po 8-10 dniach. Ile nie ma stąpiła zakażenie bakterjami napuchnie do 3 tygodni zwierzę zupełnie zdrowe.
Śmiertelność zwierząt 2-3%.
Z pęcherzy płynu surowicy dostaje się do pęcherzyków płucnych, wywołuje zachłystowe zapalenie płuc - śmierć. Podobnie jak w jamie ogłonej w jelitach tworzą się wrzody, te zabliźniają przez zmiazgę pokarmową pomnożoną się w jelitach, stają krwawe biegunki.
Przyczyną dostaje się też do wymienia, kiedy krowa leży, wymię spoczywa na chorych nogach. Zdrowa może też biegać wymię i w ten sposób zarazić lub też dojący wskutek nieostrożności może przenieść chorobę na rękach. Co prawda następuje zapalenie pęszki żółtej u nasady rogów i ucha, może nastąpić ich odpadnięcie. Może też nastąpić zapalenie kości. Bezpośrednie zwierząt chorych na pryszczy

Bardzo ważną rzeczą jest odizolowanie chorych sztuk i utrzymanie ich. Osób obsługujących je i pomieszczenie w największej czystości. Chore muszą przemywać 4-5 razy dziennie. 1. sodą ustleniową, 1 łyżką na szklankę przegotowanej wody
2. jodyną " 1 " "
3. krwawem bardzo gorącym "
Wodę lub szmatkę którą przemywamy należy zaraz spalić. Przed procesem stajnie zwierząt czy obórek mogły mogą obetrzeć położyć worek przepojony obrzekiem lub terpentyną. Dobrze jest też ściany smarować terpentyną lub obrzekiem.

Przy przyszczepy można stosować szczepienie ochronne, lub zakażenie, czystą szmatką wkładamy chorej krowie, do jamy ogłobowej i obwiązamy ostrożnie i w ten sposób się zarazi. Sztuki lekko lżej tę chorobę przechodzą.

Zgorzel piersiowa bydła.
Choroba bardzo zakaźna. Zaraźliwa. Zarazek wywołuje rozszerzenie ugryzień infektacyjnych w płucach i wywołuje zapalenie płuc i opłucnej. Inkubacja trwa 3-6 tygodni. Zwierzę po przebytej chorobie uzyskuje odporność na całe życie. Zakażenie przychodzi drogą zakażenia kropelkowego. Najczęstszymi objawami na chore zwierzęta przy oddechaniu. Temperatura 42° podnosi się zaraz kaszel, duszność, przy dotknięciu ból między żebrami. Gorączka, zapuchnięta okrężnica. Z nosa wycieka krwawa ciecz, brak apetytu, zatrzymanie apetytu, przeżuwania. Wychudzenie zupełnie zwierzęcia, zupełnie zatrzymanie mleka. Choroba trwa 5-6 tygodni ciężko, potem następuje powolny powrót do zdrowia, okres rekonwalescencji trwa do kilku miesięcy. W podobnych wypadkach można stosować szczepienie

Gruźlica - jest chorobą zakaźną i zaraźliwą wywołaną przez laseczkę gruźlicy. Drogą wejścia jest przewód pokarmowy i oddechowy. Źródłem zakażenia jest chora sztuka (może być chore zwierzę, krowa, świnia, kiza, owca) erbówek. Ciężkie zarażają się mlekiem chorych matek. Bydło przy wodopoju i na pastwisku. Najczęściej zakażenie następuje drogą oddechową przez zakażenie kropelkowe - w prostej linii rozchodzą się kropelki podczas oddychania zwierzęcia 1-1,50 m na boki do 2 m. Zakażenie pyłem zawierającym